

**R. P. Francisci Svarez Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Connimbricensi Academia
Sacrarum Litterarum primarii Professoris Opvs, De Virtvte
Et Statv Religionis**

Qvo Quid Contineatvr, Index proximus indicabit

De Obligationibus Religiosorum ex Regula, Prælatione & subiectione
regulari prouenientibus, De varietate Religionum tam in genere, quàm in
specie, De Religione Societatis Iesv in particulari

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, 1626

II. An religiosi Societatis ad aliquas orationes vocales ex vi sui instituti
teneantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93501)

libro c. 7 latius dicemus. Nam, ut actio postea efficacior sit, hoc orationum necessarium est, quia hoc negotium spirituale, opere primum, seu exemplo, deinde sermone, seu predicatione perficitur: neutrum autem eorum efficacius habebit, nisi eam promoveatur oratio, ut dixit Bernardus epist. 201. ad Balduinum Abbatem.

CAPVT II.

Virum religiosi Societatis ad aliquas orationes vocales ex vi sui instituti teneantur?

I. *Prima assertio bimembria.*

Quoniam vocalis oratio cum mentali proxime coniuncta est, ut facile intelligi potest ex his que initio libri 3. de oratione vocali scripsimus, de illa consequenter dicendum est, breuiterque poterit expediri, supposita distinctione data initio ca. precedentis de obligatione, vel precepti rigore, vel solius regula. Dicendum est enim, nec ex rigorosa precepti obligatione, neque ex regula specialiter ad orationem vocalem obligari singulos religiosos Societatis. Suppono sermonem esse de his religiosis ex eo capite, quod religiosi sint, nam si sint in sacris constituti, clarum est teneri illo titulo ad officium canonicum recitandum; sed illa obligatio accidentaria est religioni: sic ergo facilis est ratio vtriusque partis. Prioris quidem, quia nullum est principium, nec fundamentum talis obligationis: nam si ad aliquam orationem vocalem obligarentur nostri religiosi, vel esset ex communi ratione status religiosi, vel ex propria & speciali. Hoc secundum dici non potest, quia constitutiones Societatis non inducunt talem obligationem, ut saepe monuimus. De primo autem patet, quia ex illo titulo solet oriri in aliis religiosis obligatio tantum recitandi officium canonicum, idque ex obligatione in sola consuetudine fundata, ut tract. 4. lib. 4. de horis canon. c. 17. numer. 6. tradidimus; haec autem in nostris religiosis locum non habet. Quod quidem de coadiutoribus temporalibus est per se notum, quia non est obligatio, suo muneri consentanea: unde nec in aliis religionibus professi laici, seu conuersi ad hoc obligantur, ut ibidem in n. 2. notauimus, & a fortiori neque nouitij. De scholaribus vero expresse dicitur in 4. p. Constit. c. 4. in declaratione lit. B. ad dicendum officium diuinum non tenentur. Professi vero & coadiutores spirituales semper sunt Sacerdotes, & ideo tituli sacerdotis tenebuntur. An vero si qui sunt professi non ordinati in sacris, obligentur, ita tamen dicam.

II. Circa alteram partem ad obligationem regulam pertinentem, aduertendum est, solum obligari nostrum religiosum ex vi constitutionum, ad expendendum quotidie vnius horae tempus in oratione, praeter Missam, & praeter officium canonicum, si illud alias ex obligatione recitauerit; & praeter examina conscientiae, licet enim hoc postremum in Constitutionibus non contineatur, sicut etiam in 1. Congregatione, can. 94. notatum fuit, additum est ab ipsa Societate, & perpetua consuetudine seruatum a tempore secundae Congregationis, & specialiter in 4. decreto 3. fuit confirmatum. Illius autem horae tempus ex vi constitutionum, non ita mentali orationi destinatur, ut non possit in eo vel Rosarium, vel officium B. Virginis recitari, pro deuotione vel maiori fructu orantium, ut declaratur 4. p. Constit. c. 4. §. 3. & 4. & lit. B. & c. & in dict. can. 3. Congregationis 4. generalis, licet dicatur, ut omnino retineatur consuetudo orandi per horam integram, & c. non tamen declaratur, ut illa oratio tota mentalis sit. Nihilominus tamen praxis, & consuetudo Societatis declarauit, ut illa hora matutina tota orationi mentali, seu meditationi, & contemplationi tribuatur, at-

Vocalis oratio intra horam quatuordecim orationibus

que ita hoc ceteri debet ius ordinarium Societatis, ad quod fine superioris facultate. seu commutatione suetudine introductum est, ut omnes, praeter non Sacerdotes, ultra integram horam mentalis orationis, Virginis officium, aut Rosarium recitent, suum proprium tempus huic deuotioni tribuendo, a qua consuetudine, qui discrepat satis imperfecte agit, etsi in decreto 102. sextae Congregationis propriae regulae obligatio non sit posita.

Haec autem omnia de priuatis orationibus & personalibus obligationibus procedunt, ut in assertione tertium: iam de oratione publica & communis: dicendum secundo nullam esse in Societate certam temporis obligationem, ubi occurreret questio de choro, cur Societas illum non profiteatur, sed hanc satis tractata est lib. 1. cap. 8. & ideo plura hic dicere necesse non est. De Litanis etiam dubitari potest, quia videtur esse antiqua consuetudo Societatis, ut litanis a tota communitate quotidie in domibus & collegiis dicantur: ergo erit etiam sub obligatione dicendum est autem in primis hanc orationem, etiam si pia & sancta sit, nulla constitutione, vel regula esse praescriptam. Deinde dicitur, non ita esse consuetudinem receptam, ut precepti obligationem inducat, tum quia existimo nullam consuetudinem Societatis propriam, & specialem habere hanc vim, nec sub hoc genere obligationis posse introduci, quia est contra expressam constitutionem 6. p. c. 5. lib. 1. sum est nobis in Domino nullam constitutionem, de litanis, vel ordinem vilius viuendi posse obligationem, ad peccatum mortale, aut veniale inducere, nam sub illa particula, ordinem viuendi, consuetudines omnes comprehenduntur: non ergo potest consuetudo obligationem illi constitutioni repugnantem inducere; nam eo ipso non esset nostris hominibus pia, nec religiosa consuetudo, ut potest constitutioni repugnans, tum etiam, quia illa non est propria consuetudo inducens obligationem, seu ex obligatione introducta, quia constat ex speciali aliqua ordinatione prepositi generalis inchoatam fuisse, & ex eadem continui tempore, nec in ea maiorem obligationem agnoscere, quam in ipsa ordinatione, in qua fundatur: illa autem non inducit obligationem precepti, sed obediencie simplicis, ut alias diximus. Quamdiu ergo illa voluntas superiorum durauerit, tenebitur Societas litanias recitare, eo modo quo tenetur alias simplices obediencias implere, non tamen arctiori obligatione, nec diuturniori tempore, sed cessante illa voluntate, cessabit etiam illa qualiscunque obligatio.

De qua obligatione sciendum est, eo ipso quod obligat communitatem, obligare etiam singulos eodem genere obligationis, & non maiori, ut illi publicae, & communi orationi adstant: quia non posset aliter obligari communitas, cum non possit oratio illa a communitate fieri, nisi ad eam singuli conueniant, ut in simili diximus tractat. 4. lib. 4. de horis canon. c. 10. §. 2. nihilominus si quis ab illa oratione communi, non obligatur etiam illo simplici modo ad litaniam priuatam & perse recitandam. Quod quidem est certum, si debito modo & iusto impedimento, vel ex superioris facultate ab illa, quia tunc nulla relinquitur ratio obligationis, quia non tenebatur litaniam perse dicere, sed cum communitate, & ab hac obligatione simpliciter excusatus fuit. Veruntamen idem censeo etiam contra obediencie obligationem non adfuerit: quia licet imperfecte egerit, tamen iam est transacta occasio, & materia illius obligationis, seu obediencie, nec tenetur alia loco illius substituere, quia nullo modo precepta sunt, sicut qui omisit ieiunium praeteritum vno die, non tenetur aliud seruare alio die loco illius. Dices, ergo qui hora matutina cum aliis non orauit, non tenetur ex vi regulae, in alia hora diei idem supplere.

Alcraim.
Stancia di-
lucur.

V.
indubium
tripartitum.

Nonnulla verò dubia expedienda superſunt. Primum eſt de orationibus vocalibus, quæ dicendæ iniunguntur pro defunctis, vel pro fundatoribus, vel aliis cauſis, ſive neceſſitatibus fortuito occurrētibz, quanta ſcilicet cum obligatio, & quomodo expendæ ſint. Circa prius punctum de quantitate obligationis generaliter aſſerendum eſt; non tranſgredere obligationem ſimplicis regulæ, vel obedientiæ. Patet ex generali declaratione conſtitutionum p. 6. c. 5. nam cum nihil diſtinguat, aut limitet, hanc etiam materiam comprehendit. Vbi ergo aliqua oratio ſub aliquo ex illis ſignis iniuncta non fuerit, ſcilicet: in virtute obedientiæ, vel in nomine Domini, non obligat ex vi præcepti: at in conſtitutionibus, aut regulis, nullum eſt tale præceptum, nec ordinariè à ſuperioribus in hac materia ſolet imponi. Poſſet autem quis dubitare de orationibus (& idem eſt de Miſſis) quæ pro fundatoribus collegiorum fieri præcipiuntur 4. p. conſtit. cap. 1. aut domorum in can. 18. Congregationis tertie: nam illæ videntur debere veluti ex vi pacti, id eoque ex iuſtitia, atque adeo ſub rigoroſa obligationem conſcientiæ cadere. Nihilominus probabilius cenſeo, etiam illam obligationem non excedere vim regulæ: quia nullum eſt verbum, quod maiorem obligationem onſtendat: nec aliud pactum, vel ſpecialis obligatio fundatori, ſed ſolum acceptatur fundatio iuxta conſtitutiones, atque adeo cum oneribus, quæ imponeant conſtitutiones, & ſub tanta obligatione, quanta ab eis imponitur, & non maiori. Vnde à fortiori ſequitur in reliquis ſuſſragiis, quæ pro benefactoribus, vel pro Societate, aut aliis rebus fieri præcipiuntur: idem eſſe dicendum, ſicut etiam iuxta communem ſenſum Societatis intelligitur, quoties ſuperior

VI.

VII.

VIII.

Alia dubitatio hic specialis est de horis canonicis, an professus Societatis ex vi sue professionis teneatur recitare officium canonicum. Dico, ex vi professionis nã ex vi sacerdotii, vel sacre ordinationis, quæ ordinario iure supponitur in professis Societatis, vt lib. 6. c. 1. n. 4. notauimus, manifestum est repeti, quia verò absolute loquendo professio potest ab ordinatione sacra separari, ideo de obligatione, quam ipsa professio ad hoc inducit, inquirimus.

Et ratio dubij esse potest, quia ceteri religiosi professi tenentur diuinum officium recitare, vt est certa communis sententia: sed professi Societatis nullo speciali iure hac obligatione liberantur: ergo. Nihilominus dicendum est, religiosos Societatis, etiā professos ex vi professionis non teneri ad diuinum officium recitandum, ita vt si quis fuerit professus, & non ordinatus in sacris, hoc onere non teneatur. ita colligitur ex Bullis Pontificiis: nam in Bulla i. Pauli III. cum limitatione dicitur, *Socij omnes quicunque in sacris fuerint teneantur priuatim ad dicendum officium secundum Ecclesiarum.* Vbi sermo est de omnibus socijs, siue professis, siue non professis; qui ergo in sacris non fuerint, non tenentur. Et ideo in Bulla Iulij III. dicitur, *Socij omnes, cum presbyteri esse debeant, ad dicendum officium teneantur.* Vbi sociorum nomine, quasi per antonomasiam soli professi significari videntur, nam illi regulariter & seclusa dispensatione presbyteri esse debent, & tantum hoc titulo tali praecepto obligari dicuntur: ergo ratione solius professionis, ad hoc non tenentur.

IX.

Ratione idem probatur, quia alij religiosi, vt late ostendi tract. 4. lib. 4. de horis can. cap. 17. non tenentur recitare officium canonicum, ex vi professionis tantum, sed adiuncta consuetudine, quae praecipue orta videtur ex obligatione, quam habet recitandi communiter officium in choro: sed in Societate non est talis consuetudo, neque etiam fundamentum eius. ergo maior & communiter recepta est, vt videre licet in Caietano verbo *Horae canonicae*, quem sequitur Soto lib. 10. de Iustitia. q. 3. art. 3. Medina Cod. de Poenit. tract. 6. de oratione q. 7. circa finem, Palacios in 4. d. 15. disp. 9. Castro lib. 1. de lege poenali 8. Et ratione patet, quia religiosus ex vi professionis solum tenetur ad ea quae vult, & praefertim ad obedientiam secundum regulam; non vult autem religiosus dicere diuinum officium: ergo si in regula distincte non praecipitur sub obligatione peccati, nulla est iure communi obligatio, nisi ratione consuetudinis. Vnde fit, vt fateantur omnes, non teneri hac obligatione nisi religiosos ad chorum deputatos, non vero eos, qui laici dicuntur, etiam si verè professi, & religiosi sint: non ergo nascitur illa obligatio ex professione vt sic, neque etiam nascitur ex eo quod religiosi viuunt ex eleemosynis, vt Castro et alij sentiunt, id enim recte impugnat Soto, quia nullo iure hac obligatio annexa est eleemosynis, neque etiam eo titulo petuntur, aut tali intentione dantur a fidelibus, quod maxime verum habet in religiosis Societatis, qui ad alia ministeria longè diuersa aluntur a fidelibus. Iam ergo probatur minor propositio; nam quod attinet ad consuetudinem de religiosi nondum professi, nota res est; de professis autem vix potest in Societate considerari; quia nulli sunt professi quatuor votorum non sacerdotes, rari autem sunt, qui ante ordinem sacrum professionem trium votorum emittant, & in illis consuetudine receptum est, vt non obligentur. Fundamentum etiam contrariae consuetudinis in Societate deest, quia professi in illo choro non deputantur: ergo quoad hoc reputandi sunt sicut religiosi laici aliarum religionum. Cur autem hac obligatio nostris non imponatur ante sacros ordines, ratio sumenda est ex his, quae diximus supra lib. 1. c. 8. cur Societas choro non vtatur, videlicet, vt religiosi liberes sint ad studia, lectiones, & alia Societatis munera, vt tetigit etiam Gregorius XIII. in Bulla anni 73. quae incipit, *Ex Sedis Apostolica.*

X.

Exponitur
privilegium
anteponen-
di, & postpo-

Ultimò pro his, qui ratione ordinis tenentur officium canonicum recitare, praeter illa, quae supra tract. 4. lib. 4. de horis canon. c. 27. à num. 3. tradidimus, notanda hic sunt nonnulla privilegia à Summis Pontificibus concessa. Vnum continetur in

2. Bulla Iulij III. vbi refert, ante fuisse concessam Societati facultatem, & licentiam anteponendi, & postponendi diuinum officium. Quae fortasse viuae vocis oraculo concessa fuit, nam in prioribus Bullis non inuenitur, ibi autem ab ipso Iulio confirmatur. Hoc autem indultum intelligendum est, de antepositione, & postpositione intra tempus legitimum eiusdem diei naturalis, vel Ecclesiastici, seruata proportionem ad ipsas horas canonicas, iuxta Ecclesiarum consuetudinem; nam postponere horas in alium diem, nunquam permillum est in Ecclesia, & ideo generalis confessio non debet, nec potest ad hoc extendi, & idem est de antepositione, praefertim quoad horas minores, nam matutinum anteponitur, etiam ante initium diei naturalis, recitari enim potest ad finem vespere praecedentis diei, & ideo de illo est specialis concessio paulo infra explicanda. Deinde vt hoc privilegium aliquid operetur, intelligendum est, virtute illius, posse hoc sine culpa fieri, etiam si in particulari specialis causa ad excusandum sufficiens non intercedat. Vt enim ex propria materia in citato loco de horis canonicis suppono, hac temporis circumstantia non est adeo gravis in priuato officio recitando, de quo hic sermo est, vt eius mutatio, etiā sine causa facta, sufficiat ad culpam mortalem. Vnde facile potest ex rationabili causa, si licet non admodum graui, excusari omnis culpa; si ergo haec causa semper expectanda esset, periculum aut nihil operaretur hoc privilegium: conceditur ergo per illud generalis facultas etiam non expectata alia causa.

Dices illicitam esse talem dispensationem sine causa. Respondetur, licet in particulari cesset causa immutandi tempus non cessare causam dispensationis, seu privilegij, nam hac sumitur ex generali causa religionis, propter varias, & frequentes eius occupationes, & vt tollantur scrupuli in particulari. Per hoc tamen non tollitur naturalis quaedam obligatio seruandi debitum ordinem, & modum in nostris actionibus, & ideo quamuis non requiratur semper causa per se sufficiens ad excusationem, saltem requiritur rationabilis causa sic operandi, qualis maxime erit, quam explicuit Iulius Pontifex supra, dicens, *Vt quietus, & deuotus in humilitate spiritus Altissimo possitis gratiam probare famulatum.*

De matutino verò exstat specialis concessio Pij V. facta Minoribus, qua nostri possunt per communicationem gaudere, vt scilicet possint sine scrupulo pridie, ante Solis occasum illud recitare. Ita refertur in compendio nostrorum privilegiorum, verbo *Horae canonicae* §. 3. & eandem referunt moderni scriptores Vera Cruz & Emanuel Rodriques, qui addunt ante Solis occasum dicto completorio. Sed quoad hanc partem, si sequamur opinionem D. Thomae supra à nobis explicatam, nullum ferè est privilegium hoc, nam ex communi consuetudine hoc licet, sed privilegium dari potuit, vt magis sine scrupulo fiat, quod in verbis eius indicare videtur. Ad idem praeferat in eadem concessione, & habetur in illo nostro privilegio §. 2. vt omnes horae, etiam completorium possint anteponi, seu recitari hora matutina eiusdem diei, ratione itineris, vel alterius occupationis. Quod privilegium, quod ad nos spectat, in prima concessione Iulij existimo esse contentum, nam indefinitè loquitur de hac anticipationem, tam ex parte temporis, quam ex parte horarum canonicarum, nec est cur à nobis limitetur.

Vnde in hoc differt ab alia concessione Leonis X. facta Minoribus circa hanc anticipationem, vt habetur in supplemento, concessione 128. quae ex parte magis ampla, & ex parte magis stricta videtur, recipitur. Nam de matutino ait, vt illud possint dicere ante mediam noctem, quacunque hora voluerint, quae videtur

Videtur nimia licentia, sed restringenda est, vel ad quamcumque horam eiusdem noctis, vel saltem ad quamcumque horam diei Ecclesiastici, qui quoad hunc effectum, finito completorio incipit computari. De aliis autem horis dicit, & alias horas de mane usque ad vespas exclusivae. In quibus verbis ambiguum est, quid vespas nomine significetur, potest enim significari, vel quidam pars, seu hora officij canonici, iuxta communem modum loquendi Ecclesiæ, vel ipsum tempus pomeridianum, iuxta usum scripturæ vulgariter etiam retentum. Si ergo sumatur priori modo, ibi non conceditur facultas anticipandi vespas, ita vt ante prandium dici possint, estque valde restricta concessio: si autem sumatur posteriori modo, sensus erit vt omnes horæ minores possint anteponi, & mane recitari, vel postponi, & recitari vespas, & sic ferè eadem est concessio. Sic autem vix intelligo ad quid addita sit illa particula exclusivae, & ideo prior sensus videtur magis intentus, & fortasse ob eam causam Pius V. explicavit eam extensionem, usque ad completorium. Potest etiam in illo indulto Leonis notari alia restrictio: quia solum conceditur hæc facultas, quando religiosi habent alias occupationes, inferius verò ita hoc exponitur, vt recitat in sensum supra nobis explicatum, & illud confirmare videatur: ait enim, etiam si occupatio non sit multum necessaria, sed satis est, quod cogitent nunc de votis & quietius dicere.

CAPUT III.

Verum ad frequenter celebrandum, vel communicandum, religiosi Societatis specialiter obliantur.

Inter exteriora media, quæ ex se vim habent sanctificandi, & vivendi animam Deo, primum ac præcipuum est sacrosanctum Eucharistiæ sacramentum, quod duplicem vim habet, sacrificiali scilicet, & sacramenti, & de utroque breviter dicendum est, tam pro sacerdotibus, ad quos spectat hoc sacrificium celebrare, quam pro aliis omnibus non sacerdotibus, qui Missam audire & communicare possunt & debent.

I. Primum ergo circa celebrationem Missæ duo illa vulgaria puncta distingui possunt, scilicet, exercitium actus, & specificatio, seu modus eius, nam de utroque aliquid in constitutionibus Societatis ordinatum est, & aliquid in privilegiis est concessum, quod breviter explicandum est. Et in primis de exercitio, seu frequentia celebrationis statuitur, vt Missæ sacrificium crebrius quam octavo quoque die à sacerdotibus offeratur, ita in examine c. 4. §. 25. in 6. verò p. constit. c. 3. §. 2. solum dicitur, ne ultra octo dies differatur, sine causis iudicio superioris legitimis. Verum hæc negatio per priorem affirmationem explicanda est, nam intentio statuentis reuera fuit commendare hanc frequentiam, vnde in eodem loco generaliter dixit, sacramentorum frequentia valde commendatur, & in tertia regula sacerdotum dicitur, vt ita vivere studeant, vt merito quotidie celebrare possint. Non fuit autem hæc frequentia omnino determinata, ac præscripta, quia minorem quam quotidianam, non expediebat definire, nam viris religiosis non est minor cõsulenda, cum hæc per se melior, ac perfectior sit, & ad maiorem Dei gloriam, totiusque Ecclesiæ utilitatem pertineat. Totam autem illam sub regula ponere non oportebat propter varias causas, & occasiones eam intermittendi, quæ moraliter occurrere possunt, & ideo consultius visum est solum generatim consilium huius frequentia indicare. Quo factum est vt tam recepta consuetudine in Societate hoc observetur, vt non nisi raro, & ob extraordinariam causam, quotidianum sacrificium omittatur, & hæc de primo puncto.

Circa punctum aliud, ad specificationem actus, pertinere censuimus modum tam internum, quam externum, decenter, ac religiose offerendi hoc sacrificium. In quo præterea, quæ communia sunt omnibus sacerdotibus, & sub præceptum cadunt, de quibus tom. 3. de Sacramentis disp. 81. & sequentibus dictum est, peculiare est Societati, vt pro ministerio nullum stipendium temporale, etiam per modum elemosynæ accipiat. Per quod (vt alias rationes supra lib. 4. cap. 7. à numer. 8. tactas omittamus) ablata est omnis occasio offerendi hoc sacrificium intuitu etiam secundario alicuius commodi temporalis, sed solum propter Dei gloriam propriam sanctificationem, Ecclesiæ, & proximorum spirituale auxilium, quæ est vna ex perfectissimis circumstantiis, quæ ad perfectum modum exercendi hoc ministerium pertinere possunt. Deinde adiungenda est interna præparatio per cordis munditiam, & alias congruentes dispositiones: quæ res tota hoc unico verbo proponitur in illa regula 3. Sacerdotum nam post verba citata, Ita vivere studeant, vt quotidie merito celebrare possint, addit, ad idque conducet, (quantum ex constitutione octavo vt minimum quoque die consecrari teneantur) sapinus in hebdomada consecrari. Tandem pro externo ritu ita statuitur 4. p. Constit. c. 8. §. 2. In ratione Missæ dicenda, vt præter intelligentiam, & devotionem internam, decentem etiam habeant exteriorem modum, omnes instituantur. Quod in regula 4. Sacerdotum magis explicatur quoad pronuntiationem, & temporis moram, quæ & propriæ devotioni satis sit, & aliis non sit onerosa, sed potius adificationi, & in vtroque loco de caeremoniis Missæ ordinatur, vt Societas accuratè observet ritum, quem Apostolica sedes peculiariter approbaverit: vnde etiam fiet, quod in dicta constitutione & aliis valde commendatur, vt nostri Sacerdotes inter se vniformitatem in Missa dicenda teneant, quod etiam inter media ad vnionem charitatis ponitur 8. p. Constit. c. 1. §. 8. Nam cum religio per se primò Sacerdotum sit, vt lib. 1. cap. 5. diximus: merito in eo munere, quod inter Sacerdotalia maximum est, præcipuam curam, & diligentiam adhibere debet.

Occurrat statim dicendum de his, pro quibus Missa in Societate dicenda sunt ex obligatione regulæ. Sed in hoc, præter obligationem offerendi, sacrificium pro defunctis, vel focis, vel fundatoribus nostris, de quibus in Constitutionibus mentio fit, nulla est alia ordinaria obligatio, nisi superiores illam imponant. De qua tota obligatione conitit non transcendere ordinariam regulæ vel obedientiæ obligationem, iuxta d. 1. in c. præcedente, quæ hic applicari possunt. Solum oportet observare, si alicubi hæc obligatio suffragiorum suscepta sit, vt annexa alicui Ecclesiæ, vel monasterio, quod à Pontifice Collegio alicui Societatis vnitur, tunc obligationem implendi illud onus esse rigorosam, & de iustitia, quia res transit cum onere suo: illud autem onus erat tali rei coniunctum: ergo cum illo transeat ad Societatem, seu sicut Societatis Collegium suscepit tales fructus, & commodum, ita etiam & tale onus, & eandem obligationem: nullum est enim, vt qui sentit commodum, sentiat & onus. Nec aliud posset iuste fieri: nam licet Papa per modum commutationis posset illud onus auferre, contentus aliis oneribus Societatis, tamen nisi expresse id declararet, non præsumitur, nec fortasse fieri potest sine gravissima causa, quia verò talis obligatio est aliena ab instituto, & modo Societatis, ideo etiam raro suscipitur, & non sine Pontificis facultate.

Atque hinc intelligitur merito Apostolicam sedem aliqua concessione privilegia Societati, ad hoc ministerium pertinentia, vt facilius & frequentius fieri posset. Duo verò præcipue sunt notanda. Vnu est quo conceditur religiosi Societatis vt possint diuinum

II.

secundum punctum pro eadem parte est uti de modo, seu quasi specie iactis, est.

III.

Quoniam ad hoc non suffragia nostris, nec obliantur.

IV.

Privilegium celebrandi aucta recitatione matutini officii.